

Malý balíček s velkými dopady

povedou skutečně plánovaná opatření
k větší vymahatelnosti výživného ?

centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí

Praha | Příbram | Beroun | Benešov

Důvody?

Rok	Napadlé a obživlé věci	Vyřízené věci	Nevyřízené věci
2012	105 044	104 934	31 455
2013	106 728	106 001	32 194
2014	150 183 !!!!! ALE	126 708	55 678
2015	160 861	155 296	61 256
2016	143 168	156 682	47 769
2017	132 910	138 554	42 155

Rok	Výživa pro případ rozvodu
2010	17 137
2011	16 348
2012	15 250
2013	15 831
2014	16 851
2015	15 947
2016	16 565
2017	15 988

Rok	Svěření dítěte do péče pro případ rozvodu
2010	18 045
2011	17 063
2012	16 132
2013	16 695
2014	17 440
2015	16 235
2016	17 040
2017	15 628

Důvody?

Rok	Délka ř. o výživě - stanovení výživného pro případ rozvodu
2012	86 – 169
2013	121 - 162
2014	95 – 173
2015	148 – 443
2016	145 – 263
2017	135 – 365

Rok	Délka ř. o svěření dítěte do péče pro případ rozvodu
2012	143 – 215
2013	135 – 354
2014	118 – 261
2015	123 – 251
2016	106 – 217
2017	109 – 182

Důvody?

Rok 2017					
Předmět sporu	Dohodou		Rozhodnutím soudu		Dohoda+soud
	Počet	Podíl v %	Počet	Podíl v %	
Pro případ rozvodu svěřeno matce	8317	76,55	2548	23,45	10865
Pro případ rozvodu svěřeno otci	808	71,69	319	28,31	1127
Pro případ rozvodu svěřeno do společné péče obou rodičů	606	87,70	85	12,30	691
Pro případ rozvodu svěřeno do střídavé péče obou rodičů	1387	77,18	410	22,82	1797
Celkem	11118	76,78	3362	23,22	14480
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – matce	1107	75,41	361	24,59	1468
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – otci	12385	82,47	2633	17,53	15018
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – oběma	677	78,63	184	21,37	861
Celkem	14169	81,68	3178	18,32	17347

Důvody?

Rok 2018					
Předmět sporu	Dohodou		Rozhodnutím soudu		Dohoda+soud
	Počet	Podíl v %	Počet	Podíl v %	
Pro případ rozvodu svěřeno matce	7996	80,41	1948	19,59	9944
Pro případ rozvodu svěřeno otci	768	75,37	251	24,63	1019
Pro případ rozvodu svěřeno do společné péče obou rodičů	714	89,25	86	10,75	800
Pro případ rozvodu svěřeno do střídavé péče obou rodičů	1361	81,55	308	18,45	1669
Celkem	10839	80,70	2593	19,30	13432
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – matce	1105	76,63	337	23,37	1442
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – otci	11711	85,34	2011	14,66	13722
Pro případ rozvodu povinnost platit výživné stanovena – oběma	692	82,97	142	17,03	834
Celkem	13508	84,44	2490	15,56	15998

Důvody?

Rok	Společný návrh manželů
2015	31%
2016	41 %
2017	44 %
2018 – 1. polovina	46 %

Rok	Počet nařízených prvních setkání se zapsaným mediátorem	Počet věcí, v nichž nařízeno první setkání se zapsaným mediátorem a uzavřen smír
2015	74	nejsou k dispozici
2016	107	nejsou k dispozici
2017	157	74

Principy

1. Primární **odpovědnost** za záležitosti dítěte mají rodiče. Jim náleží výkon povinností a práv vůči dítěti, na které má dítě právo.
2. **Zájem dítěte** je nejlépe znám jeho rodičům a jednají-li rodiče nějak, lze předpokládat, že jednají v jeho zájmu.
3. **Dohoda** rodičů je zákonem preferovaným a neopominutelným způsobem úpravy záležitostí dítěte.
4. Právní úprava má vytvářet vhodné podmínky pro nalezení **konsensuálního řešení** záležitostí dítěte; přičemž formy ingerence státu do těchto záležitostí by tomu měly být přiměřené.

1. Změna OZ

Dohody rodičů o poměrech nezletilých

- § 755 odst. 3 OZ

(3) Mají-li manželé nezletilé dítě, které není plně svéprávné, soud manželství nerozvede, dokud **se manželé nedohodnou** o poměrech dítěte v době po rozvodu. **Nedohodnou-li se manželé nebo je-li dohoda ve zjevném rozporu se zájmem dítěte, soud manželství nerozvede, dokud není o úpravě poměrů k dítěti na dobu po rozvodu rozhodnuto soudem v řízení podle odstavce 2 písm. a).** Soud však i v tomto řízení vede manžele především k dohodě a může rozhodnout i tak, že jejich dohodu schválí.

- § 757 odst. 2 OZ

(2) **Dohoda uvedená v § 755 odst. 3 a odstavci 1 písm. b) vyžaduje formu notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti.** Dohody uvedené v odstavci 1 písm. c) vyžadují písemnou formu a podpisy musí být úředně ověřeny.

1. Změna OZ

CO TO VLASTNĚ ZNAMENÁ?

- DOHODA O POMĚRECH NEZLETILÝCH - FORMOU NOTÁŘSKÉHO ZÁPISU (POPLATEK DO 3 000 Kč)
- NOTÁŘ NEZKOUMÁ SKUTEČNOSTI, KTERÉ JSOU PŘEDMĚTEM DOHODY, VYCHÁZÍ JEN Z ÚDAJŮ A LISTIN PŘEDLOŽENÝCH ÚČASTNÍKY
- KONTROLA DOHOD SE PŘENÁŠÍ NA ROZVODOVÉHO SOUDCE
- ROZVODOVÝ SOUDCE NEROVNÁ SE OPATROVNICKÝ SOUDCE
- Z JAKÝCH SKUTEČNOSTÍ BUDOU SOUDY VYCHÁZET PŘI ZMĚNĚ POMĚRŮ, KDE PŮVODNÍM PODKLADEM BUDE JEN NOTÁŘSKÝ ZÁPIS

1. Změna OZ

- Úrok z prodlení u výživného, pokud sjednán nižší než zákonný, nepřihlíží se k němu (§921/3 OZ)
- Možnost postoupení splatných pohledávek na výživné (§921a OZ)
„...přece nebudu platit tý krávě..!“
- Vždy za úplatu – protihodnota musí odpovídat vždy hodnotě předmětu plnění

2. Změna o.s.ř.

Změna § 76 odst. 1 o. s. ř.

- V případě podání návrhu na snížení výživného
- Předběžným opatřením skládána část výživného do soudní úschovy
- Dítě musí vždy zůstat min. $\frac{3}{4}$ minima pro nezaopatřené dítě

ČÁSTKY ŽIVOTNÍHO MINIMA:

pro nezaopatřené dítě ve věku 1 740 Kč
do 6 let

pro nezaopatřené dítě ve věku 2 140 Kč
6 až 15 let

pro nezaopatřené dítě ve věku 2 450 Kč
15 až 26 let

2. Změna o.s.ř.

- pokud nebude návrhu vyhověno – vrací se dítěti
- rozpor se zájmem nezletilých – přechodné snížení jejich zajištění
- rozpor s § 923 občanského zákoníku, jenž slouží právě k odstranění nepřiměřené tvrdosti, kterou by vracení výživného za období od podání návrhu do jeho autoritativního snížení ze strany soudu, představovalo.
- Další změny o. s. ř. V souvislosti s postupováním pohledávek výživného a reflexe daného ve výkonu rozhodnutí

Pozor

Změny jsou v rozporu s participačními právy dítěte a základními principy ochrany dětí, což je blaho dítěte podle mezinárodních úmluv i vnitrostátních předpisů:

Úmluva o právech dítěte – (čl. 3/2, čl. 12/1,2)

Listina základních práv a svobod (čl. 32 odst. 3, čl. 38 odst. 2)

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
(§ 1 odst.písm.a,b, §5, § 6, § 8)

Aktuálním Občanským zákoníkem

předním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte

3. Změna z.ř.s.

§ 12/3 z. ř. s.

(3) Složení jistoty k zajištění náhrady škody nebo jiné újmy, která by vznikla předběžným opatřením, se nevyžaduje, jde-li o předběžné opatření, které může soud nařídít i bez návrhu, ve věci ochrany proti domácímu násilí nebo ve věci výživného. **Jde-li však o opětovný návrh na nařízení předběžného opatření, který ve věci týchž účastníků požaduje z obdobných důvodů stejnou nebo obdobnou zatímní úpravu poměrů, je navrhovatel povinen ve věcech podle věty první složit nejpozději ve stejný den, kdy podal u soudu návrh na nařízení předběžného opatření, jistotu ve výši 10 000 Kč.**

3. Změna z.ř.s.

§ 389/3 z. ř. s.

Pravomoc soudu uložit manželům edukační setkání v rámci odborného poradenství

- Cíl poučení o:
 - dopadech rodičovského konfliktu na vývoj dítěte
 - možnostech smírného řešení, zejména
 - možnosti sepsání dohody o úpravě poměrů dítěte na dobu po rozvodu,
 - možnosti vytvořit rodičovský plán.

Soud může také manželům uložit na dobu nejvýše 3 měsíců:

- účast na mimosoudním smířčím nebo mediačním jednání
- rodinné terapii, nebo jim
- nařídít setkání s poskytovatelem odborné pomoci, zejména odborníkem v oboru pedopsychologie

Využití OSPOD, manželských a rodinných poraden , ALE FINANCOVÁNÍ A PERSONÁLNÍ DOSTATEČNOST?

4. Změna SOP

Nově nebudou zpoplatněna řízení ve věcech:

- a) péče o nezletilé dítě,
- b) výživy nezletilého dítěte,
- c) styku s nezletilým s výjimkou omezení nebo zákazu styku rodiče s dítětem a styku s příbuznými a dalšími osobami
- d) předání nezletilého dítěte mezi rodiči navzájem
- e) pro nezletilé dítě významných, na nichž se rodiče nemohou dohodnout
- f) určení rodiče, který bude nezletilé dítě zastupovat při právním jednání a to, zde pozor, **v prvním stupni řízení.**
 - za odvolací řízení **3 000 Kč**
 - **ne pokud je návrhovatelem dítě zastoupené opatrovníkem**

4. Změna SOP

- SOP za sporný rozvod 7 000 Kč
- SOP za společný návrh manželů na nesporný rozvod 2 000 Kč + 3 000 Kč notář
- SOP za návrh na snížení nebo zrušení výživného 3 000 Kč
- Vrácení poloviny poplatku pokud se manžel připojí k návrhu manžele na zahájení řízení o rozvod manželství

5. Změna not.ř.

- nové kompetence téměř bez odpovědnosti
- 3 000 Kč plus nebo vč. DPH?
- prostor pro zpochybňování not. zápisů v rámci exekučního řízení
- zatajování skutečných příjmů a majetku povinných rodičů, k
- uzavírání dohod o poměrech k nezletilým, výměnou za přenechání majetku druhému z rodičů, atd

6. Změna ex. ř. a IZ

- 17 000 licencí na různé typy letadel v ČR
- **pozastavením veřejnoprávního oprávnění**, kterým bude možno postihnout:
 - a) řidičské oprávnění,
 - b) oprávnění držitele zbrojního průkazu,
 - c) oprávnění držitele zbrojní licence,
 - d) oprávnění k výkonu činností spojených s provozem sportovních létajících zařízení,
 - e) oprávnění pilotního žáka řídit sportovní létající zařízení,
 - f) oprávnění k výkonu činnosti vůdce plavidla, nebo
 - g) oprávnění k výkonu činnosti člena posádky plavidla.

6. Změna ex. ř. a IZ

- postoupené pohledávky na výživné mají v insolvenčním řízení

přednostní postavení stejně jako při výkonu rozhodnutí a exekuci

Dopady

DZ: Jedním z hlavních důvodů vzniku právní úpravy je stávající nastavení způsobu řešení záležitostí dítěte na pozadí rozvodového řízení, které v dostatečné míře nenapomáhá smírnému výsledku a v řadě svých aspektů spíše vede k posílení konfliktnosti.

Jinými slovy ve světle navrhovaných úprav:

***VADÍ NÁM, ŽE SE DĚTI VE ŠKOLCE POŠŤUCHUJÍ VIDLIČKAMI
VYŘEŠÍME TO TÍM, ŽE TĚM SILNĚJŠÍM DÁME NOŽE***